

VOORSTEL

zaaknummer: 1590602
afdelingsnaam: Directie
steller: Marco Schumm
telefoonnummer 0611000886

onderwerp: Position Paper Financiële Strategie Hilversum

Voorstel

1. Kennis te nemen van de Position Paper Financiële Strategie in bijlage 1,
2. Als financiële strategie te sturen op een totale 'netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen' van maximaal 130 % over een voortschrijdende periode van 10 jaar vooruit,
3. De aangepaste financiële strategie te verwerken in de documenten van de reguliere planning en control cyclus,
4. De raad bij de besluitvorming over de voorjaarsnota voor te stellen motie M21-87 (Motie Blok-Van Rooden) in te trekken,
5. De raad met een raadsinformatiebrief (bijlage 2) te informeren.

Samenvatting

Bij de behandeling van de Kadernota 2021 op 9 juni 2021 heeft de raad aandacht gevraagd voor solide gemeentelijk financieel beleid. Overweging daarbij was het voornemen van het college een aantal gebiedsontwikkelingen te gaan realiseren.

Dat heeft geresulteerd in een motie M21-87, de zogenaamde 'motie Blok-van Rooden', waarin het college is opgedragen haar structurele beleid zodanig in te richten dat het bereiken van de meest risicovolle signaleringswaarden wordt voorkomen. Het college is gevraagd om voortaan bij kadernota's en begrotingen aan te geven hoe het financieel beleid uitwerkt en wat er aan gedaan wordt om die meest risicovolle 'categorie C' te voorkomen.

Bij de behandeling van het MPG 2024 heeft de raad de vraag gesteld of motie Blok-van Rooden als financiële strategie het beste uitgangspunt is.

In de notitie in bijlage 1 wordt deze vraag beantwoord in samenhang met het MPG 2025-2028 vanuit vier invalshoeken:

- Financiële kengetallen
- Realisatiekracht en investeringsopgaven
- Onzekerheden en betaalbaarheid
- Financiële Strategie.

In deze notitie wordt aan de hand van scenario's een keuze geboden om op een verantwoorde wijze de financiële positie van de gemeente Hilversum te blijven bewaken in samenhang met ambities en de maatschappelijke opgave van de stad.

Omdat met name de lange termijn kapitaallasten van invloed zijn op de financiële positie van de gemeente waar achteraf niet makkelijk op bijgestuurd kan worden, pleit dat ervoor om bij de beoordeling van investeringsbeslissingen met name de schuldpositie van de gehele gemeente over een langere periode in aanmerking te nemen.

Met het voorstel in deze notitie wordt de sturing op een solide financiële positie aangescherpt voor met name het beoordelen van voorgenomen investeringsbeslissingen en kan motie Blok-van Rooden vervallen.

Probleemstelling/doel

In de begroting wordt jaarlijks een inschatting gemaakt van de financiële kengetallen met een vooruitblik van vier jaar. Investeringsleiden echter tot een toename van kapitaallasten over een veel langere periode. Bij de MPG wordt weliswaar een lange termijn inschatting gegeven van de financiële kengetallen schuldquote, solvabiliteit en grondexploitatie maar dat is gericht op alleen gebiedsontwikkeling én daarbij wordt geen rekening gehouden met realisatiekracht van de organisatie of met investeringsvoornemens in vastgoed. Op dit moment speelt ook de noodzaak om binnen enkele jaren enorme investeringen te doen in achterstallig onderhoud in het gebied van Wijdemeremeren waarmee momenteel nog geen rekening is gehouden.

Motie Blok-van Rooden is een richtlijn om te voorkomen dat alle kengetallen in categorie C belanden, ook voor de solvabiliteitsratio waarvoor dit, in verband met een goede toegang tot de kapitaalmarkt en onbenutte belastingcapaciteit, van minder belang is. Daarom geeft de sturing op solvabiliteitsratio beperkingen waar dat niet nodig is.

De vraag dient zich aan hoe scherper gestuurd kan worden op een solide financieel positie bij het nemen van investeringsbeslissingen.

Argumenten

1. De Position Paper Financiële Strategie betreft een bestuurlijke toezegging.

Tijdens de raadsbehandeling van het MPG 2024 is, gelet op de discussie over de vraag of motie M21-87 (Motie Blok-Van Rooden), gericht op het beperken van financiële risico's, nog steeds het beste uitgangspunt is, door voormalig wethouder Scheepers een zogenaamde 'position paper' namens het college toegezegd.

2. Door te sturen op een maximale schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen van 130% over een voortschrijdende periode van 10 jaar, kiest de gemeente Hilversum voor een aanscherping van de kaders om de solide financiële positie te bewaken én daarmee ruimte te houden voor ambities en de maatschappelijke opgave van de stad.

Omdat investeringen en de daaruit voortvloeiende lange termijn kapitaallasten van invloed zijn op de financiële positie van de gemeente waar achteraf niet makkelijk op bijgestuurd kan worden, pleit dat ervoor om bij de beoordeling van investeringsbeslissingen met name de schuldpositie van de gehele gemeente over een langere periode in aanmerking te nemen en daarvoor een maximale schuldomvang in relatie tot de inkomsten vast te stellen. Aanscherping van de financiële kaders ontstaat met name door voortaan te sturen op een periode van 10 jaar vooruit, rekening houdende met alle investeringsvoornemens van de gemeente. Nu wordt in de planning en control cyclus gestuurd op een periode van 4 jaar vooruit. Bij de MPG wordt weliswaar gestuurd op 10 jaar vooruit maar alleen over

gebiedsontwikkeling en niet over overige investeringen in bijvoorbeeld vastgoed (sportcomplex) of onderhoud van wegen of groen.

3. *Om te voorkomen dat financieel beleid in verschillende documenten wordt vastgelegd wordt voorgesteld om de aanscherping te verwerken in de reguliere documenten van de planning en control cyclus zoals de voorjaarsnota en/of programmabegroting.*
4. *Doordat voortaan gestuurd wordt op een maximale schuldquote over een periode van 10 jaar om de financiële positie te bewaken in samenhang met ambities en de maatschappelijke opgave van de stad, kan motie M21-87 ingetrokken worden.*

Het blijft van belang om de financiële positie van Hilversum te beoordelen op basis van alle kengetallen in samenhang zoals grondexploitatie, structurele exploitatieruimte, belastingcapaciteit en weerstandsratio. Een hard maximum op individuele kengetallen geeft beperkingen op de ambities waar dat voor het bewaken van de totale financiële positie niet nodig is. Daarnaast leidt motie M21-87 door een minimale solvabiliteitsratio voor te schrijven tot beperking van ambities waar dat gezien de goede toegang tot de kapitaalmarkt en onbenutte belastingcapaciteit niet nodig.

5. *Door voormalig wethouder Scheepers is namens het college een zogenaamde 'position paper financiële strategie' toegezegd.*

De raad wordt over de position paper geïnformeerd met een raadsinformatiebrief (bijlage 2).

Kanttekeningen

1. *Het is van belang om aandacht te blijven schenken aan een zo realistisch mogelijke investeringsplanning.*

Als de beoordeling van de schuldquote over 10 jaar gebaseerd wordt op een te optimistische of te negatieve inschatting van de realisatie dan beïnvloedt dat de ambitieruimte.

2. *Het is van belang om bij het beoordelen van de financiële positie aandacht te blijven schenken aan risicomanagement en het bepalen van de weerstandsratio.*

Denk aan de risico's in de bedrijfsvoering, bij de samenvoeging met Wijdemeren (achterstallig onderhoud) en specifiek risico's die ontstaan bij het nemen van investeringsbesluiten. Denk aan rentefluctuaties, vertraging in de realisatie of onvoorziene uitgaven.

3. *De beoordeling van de schuldquote met een vooruitblik van 10 jaar is een complexe taak die het verzamelen van uiteenlopende en soms onzekere informatie uit verschillende bronnen/afdelingen vereist.*

Omdat dit een nieuw terrein is en de benodigde specialistische financiële kennis beperkt beschikbaar is, zal het enige tijd vergen om de sturing op een maximale schuldquote optimaal te implementeren.

Financiën, middelen & capaciteit

Dit voorstel heeft geen financiële consequenties.

Uitvoering

Na besluitvorming zal in de planning en control cyclus en/of bij investeringsbesluiten voortaan getoetst worden of de benodigde kredieten van voorgenomen investeringsplannen passen binnen de vastgestelde maximale schuldquote met een vooruitblik van 10 jaar.

Bijlage(n)

- 1 Position Paper Financiële Strategie Hilversum
- 2 Raadsinformatiebrief Position Paper Financiële Strategie Hilversum